

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ТЕСТІЛЕУ ОРТАЛЫҒЫ

ОРЫС ТІЛІ және ГЕОГРАФИЯ
пәндерінен
қорытынды аттестаттауға арналған

(жаратылыстану-математика бағыты бойынша)

ЕМТИХАН ТЕСТТЕРІ

1101-нұсқа

Аты-жөні _____

Қала (облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

2020 жыл

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

1. Бұл кітапшада **ОРЫС ТІЛІ және ГЕОГРАФИЯ** пәндерінен тест нұсқалары берілген.
2. Тест сынағына берілетін уақыт 160 минут (2 сағ. 40 мин).
3. **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен «Тыңдалым» бөліміне арналған 2 мәтін, «Лексика-грамматикалық» бөлімге арналған 20 тест тапсырмасы, «Оқылым» бөліміне арналған 2 мәтін беріледі. Әр мәтінге 5 тест тапсырмасы ұсынылады. Тапсырмада берілген 5 жауаптың біреуі ғана дұрыс.
4. Таңдау пәні бойынша 40 тест тапсырмасы ұсынылады. Оның ішінде 20 тест тапсырмасы бір дұрыс жауаппен және 20 тест тапсырмасы бір немесе бірнеше дұрыс жауаппен беріледі.
5. Емтихан барысында біріншіден **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен тест тапсырмаларын орындау қажет, содан соң **ГЕОГРАФИЯ** пәні бойынша тест тапсырмалары орындалады.
6. Есептеу жұмыстары үшін кітапшаның бос орындарын пайдалануға болады.
7. Тест аяқталған соң кітапшаны кезекшіге өткізу қажет.
8. **Тестілеу кезінде:**
  - сыныптан рұқсатсыз шығуға;
  - орын ауыстыруға;
  - кітапшаны ауыстыруға, тест тапсырмаларын көшіруге;
  - тест мазмұнын және дұрыс жауаптар кілттерін табатын мәліметті пайдалануға;
  - ақпараттық мәліметтерді, электронды жазба кітапшаларын, ұялы телефондар, калькуляторды және т.б. байланыс құралдарын пайдалануға**қатаң тыйым салынады.**

ОРЫС ТІЛІ

Тыңдалым

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

1. По легенде Всевышний в наказание отобрал у злого духа
  - A) возможность быстро перемещаться
  - B) способность исчезать
  - C) способность громко говорить
  - D) скатерть-самобранку
  - E) сапоги-скороходы
2. Длина «Поющего бархана» достигает
  - A) 1 км
  - B) 5 км
  - C) 10 км
  - D) 6 км
  - E) 3 км
3. Высота «Поющего бархана»
  - A) 120 м
  - B) 100 м
  - C) 112 м
  - D) 160 м
  - E) 150 м
4. Легенда, описанная в тексте, учит людей
  - A) быть умным
  - B) быть благодарными
  - C) быть вежливыми
  - D) уважать друг друга
  - E) любить природу
5. Громкость звука зависит от
  - A) качества песка
  - B) разновидности песка
  - C) влажности песка
  - D) количества песка
  - E) волшебства песка

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

6. Разбудила героя
  - A) куропатка
  - B) сорока
  - C) сойка
  - D) кукушка
  - E) ворона
7. Пословица, соответствующая теме текста
  - A) Не понять вороне трели соловья.
  - B) И ворона свою песню хвалит.
  - C) Для ворона вороненок из золота сделан.
  - D) Черный ворон бел для своих воронят.
  - E) Из-за куста и ворона остра.
8. Герой вскипятил чай в
  - A) казане
  - B) котелке
  - C) самоваре
  - D) чайнике
  - E) кружке
9. Герой текста задремал днем после
  - A) короткой прогулки
  - B) интересной истории
  - C) сытного завтрака
  - D) встречи с вороной
  - E) бессонной ночи
10. Добавил герой в чай корешок
  - A) шиповника
  - B) душицы
  - C) пустырника
  - D) таволги
  - E) зверобоя

Лексико-грамматикалық бөлім

Нұсқау: «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. Слово с непроизносимой согласной
  - A) опас...ный
  - B) прекрас...ный
  - C) вкус...ный
  - D) грус...ный
  - E) чудес...ный
2. Многозначное слово
  - A) телевизор
  - B) интерьер
  - C) телеграмма
  - D) полотно
  - E) делегат
3. Слово с твёрдой основой
  - A) лебеди
  - B) голуби
  - C) песни
  - D) цапля
  - E) черепаха
4. Нарисательное существительное
  - A) Учитель
  - B) Сергеев
  - C) Петров
  - D) Иванов
  - E) Никитин
5. Суффикс прошедшего времени глагола
  - A) -ева-
  - B) -ыва-
  - C) -ова-
  - D) -л-
  - E) -ива-
6. Существительное мужского рода
  - A) утро
  - B) школа
  - C) береза
  - D) метель
  - E) мяч

7. Неопределённое местоимение
  - А) каждый
  - В) какой?
  - С) какой-нибудь
  - Д) никакой
  - Е) которая
8. Вид связи *управление* в словосочетании
  - А) мерцал сиротливо
  - В) пишут открыто
  - С) рассказать о встрече
  - Д) рассказать откровенно
  - Е) мне нездоровится
9. Синтаксис изучает
  - А) части речи, части слова
  - В) слово, фразеологизмы
  - С) словосочетание, предложение
  - Д) части слова, морфемы
  - Е) звуки, буквы
10. Отвечает на вопросы косвенных падежей
  - А) сказуемое
  - В) приложение
  - С) подлежащее
  - Д) определение
  - Е) дополнение
11. Слово, в котором буква **ю** обозначает два звука
  - А) вьюга
  - В) жюри
  - С) тюлень
  - Д) полюс
  - Е) карбюратор
12. **Не** является синонимом к слову «знаменитый»
  - А) прославленный
  - В) известный
  - С) опытный
  - Д) именитый
  - Е) популярный
13. Часть слова (морфема), в которой заключается лексическое значение
  - А) приставка
  - В) соединительная гласная
  - С) суффикс
  - Д) окончание
  - Е) корень

14. Предложение с действительным причастием настоящего времени
- А) Пересохший пласт урожая не даст.
  - В) Облетевший тополь серебрист и светел.
  - С) Слово, идущее от сердца, согревает три зимы.
  - Д) Боец, упавший духом, никогда не будет победителем.
  - Е) Ушедшая волна в ручей не вернётся.
15. Разносклоняемым является существительное
- А) долг
  - В) струна
  - С) бремя
  - Д) облако
  - Е) вселенная
16. **Не** является словосочетанием
- А) много думать
  - В) синяя птица
  - С) любить природу
  - Д) думаю о родителях
  - Е) хочу любить
17. Тип придаточного: *Пьеса, которая идёт в нашем театре, пользуется успехом у зрителей.*
- А) определительное
  - В) цели
  - С) условия
  - Д) времени
  - Е) изъяснительное
18. Слова с мягкими согласными звуками
- А) ход, глубь
  - В) водоросли, топот
  - С) замки, мороз
  - Д) семечки, зелень
  - Е) только, тундра
19. Предложение с деепричастным оборотом
- А) Мотыльки летели со всех сторон на свет и падали, обожженные, на скатерть.
  - В) На берегах безымянных рек, оставшись без горючего, разбросал свои пушки артиллерийский полк.
  - С) В течение двух недель, проведенных в пути, мы с мамой выходили только на перроны больших городов.
  - Д) Школа расположена на центральной улице, за театром.
  - Е) Небо выяснилось и, синяя, мерцало холодным узором звёзд.

20. Схема предложения (знаки препинания не расставлены): *Проси руку у отца моего говорила она отец мой сыграет нашу свадьбу*

A) «П! – а. – П»

B) «П!» – а.

C) «П, – а, – п»

D) «П», – а.

E) A: «П!»

ОҚЫЛЫМ

Нұсқау: «Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

ИРБИС

Ирбис – крупный хищник. Внешне напоминает леопарда, но немного меньше его и более приземист, отличается длинной шерстью с рисунком в виде тёмных крупных пятен и длинным хвостом.

Голова у этих кошек небольшая, глаза желтовато-зеленого цвета с круглым зрачком, в пасти 30 острых и крепких зубов. Ирбисы чёрные и белые, длиной не более 10,5 см. Уши короткие, широкие, слегка закругленные, без кисточек на кончиках, зимой почти незаметны в длинном меху. Тело гибкое на невысоких ногах, ступни широкие с вытягивающимися когтями. Хвост очень пушистый и длинный, при прыжках выполняет роль баланса. Зрение, обоняние и слух развиты отлично.

Общий фон окраски животных буровато-серый, нижняя часть боков, брюхо и внутренние стороны конечностей светлее. По всему телу разбросаны редкие, крупные (до 7-8 см) кольцевидные пятна в форме розетки, а также сплошные мелкие пятна тёмно-серого или чёрного цвета.

Обитают снежные барсы в высоких и труднодоступных горах на территории от центральной России, Монголии, западного Китая и Тибета, Узбекистана, Казахстана, Киргизстана до Гималайских частей Индии, Пакистана и Афганистана.

Ирбисы ведут одиночный образ жизни. Днем звери отдыхают в логове или греются на солнце, а с наступлением сумерек выходят на охоту. Охотятся снежные пантеры в одиночку.

Питаются ирбисы в основном копытными животными: архарами, косулями, оленями, кабанами и горными козлами. Если поймать добычу с первого раза не получается, барс прекращает преследование и начинает поиски новой жертвы. За один раз зверь съедает около 3-х килограммов свежего мяса.

На сегодняшний день охота на ирбисов запрещена по всей планете, но даже, не смотря на это, дорогостоящие шкуры животных по-прежнему можно встретить в магазинах Монголии, Китая и Таиланда. В результате незаконной охоты наблюдается снижение популяции снежного барса во многих регионах. С целью предотвращения исчезновения вида, ирбис занесен в Красную книгу Казахстана и Международную Красную книгу.

1. Хвост ирбиса выполняет роль
  - А) индикатора настроения
  - В) отпугивания насекомых
  - С) баланса при прыжке
  - Д) отвлекающего маневра
  - Е) защиты от животных
2. По содержанию текста можно ответить на вопрос
  - А) Какая продолжительность жизни у ирбиса?
  - В) В каких зоопарках можно встретить ирбиса?
  - С) Где обитают ирбисы?
  - Д) Сколько особей обитает в Казахстане?
  - Е) Какую скорость развивает ирбис?
3. Ирбисы питаются
  - А) птицами
  - В) земноводными
  - С) грызунами
  - Д) приматами
  - Е) копытными
4. В случае неудачной охоты ирбис
  - А) продолжает охоту
  - В) перестает преследовать
  - С) затихает на мгновение
  - Д) бежит на месте
  - Е) преследует добычу
5. Причина, по которой ирбис напоминает леопарда
  - А) особенности поведения
  - В) способ охоты
  - С) среда обитания
  - Д) внешнее сходство
  - Е) продолжительность жизни

Нұсқау: *«Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».*

***

В далекие времена, когда Тамерлан воевал с горцами Кавказа, однажды к нему пришли командующие и сказали: «Все, мы их победили». На это Тамерлан спросил: «А вы отобрали у них пондур (музыкальный инструмент)?» Те отрицательно покачали головами. Тогда он сказал им: «Раз так, то вы их действительно только победили, но не покорили. Приведите мне старейшин этих горцев, я хочу преподнести им в знак уважения ценные подарки». Иными словами, полководец дал знать своим командирам, что, не забрав у этого народа пондур, они не сумели лишить его духовности, а, следовательно, никогда не смогут поставить на колени.

... Мы сидим в юрте, попивая прохладный кумыс. Когда возникла пауза, мой спутник берет в руки домбру. И вся окрестность наполняется чарующими звуками. Струны то убыстряют, то замедляют бег, словно мчащийся на длинной дистанции скакун.

Веселые и жизнерадостные звуки сменяются на грустные и печальные, а затем незаметно вновь обретают радостные, жизнеутверждающие оттенки. Они вызывают разные эмоции и ассоциации, заставляют то радоваться, то переживать.

О чем и о ком, интересно, повествует домбра? О Великой степи, на огромных просторах которой писалась многовековая история свободолюбивых предков нынешних казахов? О могуществе и величии предводителей тюрков-кочевников Аттилы и Чингисхана, полчища которых сотрясали в древние века половину Вселенной от Востока до Запада? О беспримерном подвиге казахских воинов во главе с легендарными батырами, которые в смертельной схватке с многочисленными врагами отстаивали свои земли.

Наверное, обо всем вместе, ибо это общая судьба, общая история, вехи которой неразрывно связаны между собой. Это длинный и долгий путь, на котором народ, пройдя через все круги ада, тем не менее сохранил себя, свои честь и достоинство, уникальные духовные ценности. Этот славный путь Великого казахского народа запечатлен сегодня и в наших государственных символах – Флаге, Гербе и Гимне. И наш общий долг – свято чтить их и гордиться, что все мы граждане этой страны, дети этой многострадальной земли.

6. История о войне с горцами Кавказа использована с целью

- А) раскрыть образ военачальника
- В) рассказать о способе изготовления кавказского музыкального инструмента
- С) показать важность музыкального инструмента в жизни народа
- Д) описать причины возникновения войны между двумя народами
- Е) рассказать о красоте родного края

7. Военачальник и завоеватель, которому принадлежат слова: «Вы их только победили, но не покорили»
А) Чингисхан
В) Цинь Ин Чжэн
С) Тамерлан
D) Тигран
Е) Аттила
8. Звуки домбры в тексте сравниваются с
А) бегом скакуна
В) пением птиц
С) ценным подарком
D) падающей листвой
Е) воем волков
9. Музыкальный инструмент народов Кавказа
А) домбра
В) варган
С) кора
D) банджо
Е) пондур
10. Традиционный молочный напиток кочевников
А) квас
В) кумыс
С) кисель
D) сбитень
Е) простокваша

ОРЫС ТІЛІ

пәнінен сынақ аяқталды.

ГЕОГРАФИЯ

Нұсқау: «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. Дала зонасы орналасқан климаттық белдеу
  - A) субэкваторлық
  - B) қоңыржай
  - C) тропиктік
  - D) субтропиктік
  - E) субарктикалық
2. Орта биіктіктегі таулар
  - A) Алтай, Тянь-Шань
  - B) Кордилера, Анд
  - C) Кавказ, Альпі
  - D) Қырым, Карпат
  - E) Жетісу Алатауы, Памир
3. Қазақстандағы биік таулардың үлесі
  - A) 15%
  - B) 25%
  - C) 5%
  - D) 10%
  - E) 20%
4. Қазақстандағы салыстырмалы түрде тыныш өткен кезең
  - A) архей
  - B) палеозой
  - C) мезозой
  - D) протерозой
  - E) кайнозой
5. Еуропа мен АҚШ-та өнеркәсібі жетекші рөл атқаратын шаруашылықтың құрылымы қалыптасты
  - A) индустрияға дейінгі
  - B) социалистік
  - C) индустриялық
  - D) постиндустриялық
  - E) шет аймақтық
6. Белгілі бір уақыт аралығында дамудың жаңа сатысына көтерілу
  - A) техника
  - B) өндіріс
  - C) экономика
  - D) ГТР
  - E) ғылым

7. Платформалардың әр түрлі шөгінді жыныстармен жабылған бөлігі
  - A) қалқан
  - B) геосинклиналь
  - C) рифт
  - D) плита
  - E) синклиналь
8. Перуан ағысына ұқсас Атлант мұхитының ағысы
  - A) Канар
  - B) Лабродор
  - C) Фолкленд
  - D) Батыс желдер
  - E) Бенгель
9. Жазықтар –
  - A) жаңартау әрекетінен пайда болған жер бедері
  - B) бір-біріне жалғаса тізіліп жатқан жоталар
  - C) жер бетінің тегіс, кең алқабы
  - D) жер сілкінуінен пайда болған терең жарықтар
  - E) бір-бірінен тау аңғарларымен бөлінген өлке
10. Мұнай мен металға әлемдік бағаның өсуі себепші болған Қазақстан экономикасының өсу кезеңі басталған жыл
  - A) 1996 жыл
  - B) 1992 жыл
  - C) 1991 жыл
  - D) 1990 жыл
  - E) 1997 жыл
11. Ш.Уәлиханов «Ыстықкөлге сапар» күнделігінде деректер жазған өзен
  - A) Ойыл
  - B) Аягөз
  - C) Тобыл
  - D) Ертіс
  - E) Жайық
12. Тобыл-Обаған жазық даласының ең ірі тұщы көлі
  - A) Қызылқақ
  - B) Қалыбек
  - C) Шағылалытеңіз
  - D) Құсмұрын
  - E) Жалаулы
13. Жапония әкімшілік жағынан бөлінеді
  - A) штатқа
  - B) префектураға
  - C) провинцияға
  - D) чангватқа
  - E) вилайетке

14. Мұнай қорының 80%-ы, өндірілетін өнімнің 50%-ы тиесілі
- A) Латын Америкасы елдеріне
  - B) ТМД елдеріне
  - C) Мұхиттық аралдар елдеріне
  - D) Батыс Еуропа елдеріне
  - E) Таяу шығыс елдеріне
15. Еуразияның ең биік нүктесі мен ең төмен нүктесі арасындағы айырмашылық
- A) 9000м
  - B) 9351м
  - C) 8445м
  - D) 9251м
  - E) 9151м
16. 10 см² жер бетіне түсетін ауаның салмағы
- A) 1 кг 330 гр
  - B) 1 кг 33 гр
  - C) 1033 гр
  - D) 13 кг 300 гр
  - E) 10 кг 33 гр
17. Балқаш көліне құятын өзен
- A) Шу
  - B) Сағыз
  - C) Ақсу
  - D) Жаманты
  - E) Жайық
18. Трансамазония тасжолының салынуы
- A) Анд елдеріне шикізатты экспорттау
  - B) Бразилияның ішкі аудандарының табиғат ресурсын игеру
  - C) Бразилияның шығыс аудандарын игеру
  - D) Амазонка ойпатында орналасқан елдерді байланыстыру
  - E) Латын Америкасы елдерін байланыстыру
19. Масштабы 1:20000. Екі елді мекеннің арасы топографиялық картада 4,2 см болса, жер бетіндегі қашықтығы
- A) 840 см
  - B) 840 км
  - C) 84 км
  - D) 84 м
  - E) 840 м
20. А нүктесі мен В нүктесінің арақашықтығы 1000 м, ал планда екі нүктенің арасы 5 см болса панның масштабы
- A) 1:1000
  - B) 1:20000
  - C) 1:30000
  - D) 1:5000
  - E) 1:10000

Нұсқау: «Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмасы беріледі».

21. Карталар мазмұнына қарай бөлінеді
- A) ғарыштық
  - B) тақырыптық
  - C) физикалық
  - D) жалпы географиялық
  - E) сызықтық
  - F) саяси
  - G) сандық
  - H) атаулық
22. Құрлықты құрайтын материктердің үлесіне тиеді
- A) 70,8 %
  - B) 20,3 %
  - C) 28,3 %
  - D) 149,1 млн.км²
  - E) 29,2 %
  - F) 18,3млн.км²
  - G) 14млн.км²
  - H) 30,3млн.км²
23. Шығыс Қазақстанмен шектесетін облыстар
- A) Жамбыл
  - B) Ақмола
  - C) Ақтөбе
  - D) Қарағанды
  - E) Алматы
  - F) Павлодар
  - G) Солтүстік Қазақстан
  - H) Қостанай
24. Халықаралық географиялық еңбек бөлінісін анықтаған ғалым
- A) А.Ферсман
  - B) Л. Берг
  - C) Б.Федерович
  - D) К.Арсеньев
  - E) Н. Баранский
  - F) А.Гумбольт
  - G) В.Максаковский
  - H) В.Вернадский

25. Еуропа елдерінің экономикалық-географиялық жағдайының ерекшелігі
- A) көршілік
  - B) демографиялық дағдарыс
  - C) шөлді аймақтар
  - D) батпақтар
  - E) теңіз жағалауы
  - F) биік таулы өлке
  - G) шалғай
  - H) көпжылдық тоңдар
26. Үндістанның мемлекеттік тілі (тілдері)
- A) хинди
  - B) бенгал
  - C) орыс
  - D) испан
  - E) тай
  - F) ағылшын
  - G) қытай
  - H) португал
27. Карталар келесі белгілеріне қарай бөлінеді
- A) тақырыбына
  - B) оқылуына
  - C) қамтылатын аумағына
  - D) мазмұнына
  - E) кешенді сипатына
  - F) қолданылу сипатына
  - G) техникалық сипатына
  - H) мәдени – ағартушылық сипатына
28. Геосинклинальдық аралдарға тән сипат(-тар)
- A) Шпицберген, Малайя архипелагтары жатады
  - B) аудандары ауқымды келеді
  - C) екі литосфералық тақталардың жымдасқан аймағында қалыптасқан
  - D) аудандары ұсақ болып келеді
  - E) жер қыртысы қозғалысы әсерінен құрлықтан бөлініп қалған бөліктері
  - F) екі литосфералық тақталардың ажырау шекарасы аймағында қалыптасқан
  - G) Исландия, Гавай аралдары жатады
  - H) мұхиттардың қозғалмалы бөліктерінде орналасқан
29. Қазақстаннан аумағы кіші мемлекет (-тер)
- A) Аустралия Одағы
  - B) Бразилия
  - C) Испания
  - D) Франция
  - E) Канада
  - F) Қытай
  - G) Үндістан
  - H) Ресей

30. Өскеменде титан-магний зауытының орналасу фактор(-лар)ы
- A) су көлігі
  - B) су электр энергетикасы
  - C) жылу электр энергетикасы
  - D) табиғат жағдайы
  - E) әуе көлігі
  - F) тұтынушы
  - G) климаты қолайлы
  - H) мол шикізат қоры
31. Мыс қорыту зауыты орналасқан
- A) Қарағанды
  - B) Павлодар
  - C) Қапшағай
  - D) Жезқазған
  - E) Талғар
  - F) Тараз
  - G) Рудный
  - H) Балқаш
32. Қазақстанның аумағын зерттеген ежелгі зерттеуші(-лер)
- A) Плано-Карпини
  - B) Әбу Насыр әл-Фараби
  - C) С.Ремезов
  - D) Махмуд Қашғари
  - E) Қ.Жалайри
  - F) Ибн Фадлан
  - G) Страбон
  - H) Әл-Истахри
33. Қазақстан Солтүстік Мұзды мұхитқа шыға алады
- A) Жайық өзені арқылы
  - B) Дон өзені арқылы
  - C) Ертіс арқылы
  - D) Днепр өзені арқылы
  - E) Шу өзені арқылы
  - F) Еділ өзені арқылы
  - G) Нұра арқылы
  - H) Дунай өзені арқылы
34. Нидерландия елінің алып компаниялары
- A) Бош
  - B) Юнилевр
  - C) Крайслер
  - D) Бритойл
  - E) Шенн
  - F) Филипс
  - G) Сименс
  - H) Интерком

35. Теңіз жүк айналымының көрсеткіші бойынша дүниежүзінде алдыңғы орынды иеленетін ел
- A) Конго
  - B) Замбия
  - C) Нигер
  - D) Сенегал
  - E) Либерия
  - F) Судан
  - G) Эфиопия
  - H) Чад
36. Түркияға тән ерекшелік(-тер)
- A) қатты аяздар болып тұрады
  - B) Қызыл теңізбен шектеседі
  - C) басты өзені – Ефрат
  - D) мұнай мен газға бай
  - E) Мәрмәр теңізімен шектеседі
  - F) ангор ешкісін өсіреді
  - G) жер бедері ойпатты
  - H) ең биік нүктесі 4000 м
37. Атлант мұхитындағы суық ағыс (-тар)
- A) Антиль
  - B) Бразилия
  - C) Курасио
  - D) Гольфстрим
  - E) Пассат
  - F) Канар
  - G) Лабродор
  - H) Солтүстік Атлант
38. Қаратау жотасындағы фосфорит кен орны (орындары)
- A) Саяқ
  - B) Хантау
  - C) Шилісай
  - D) Ақбақай
  - E) Жаңатас
  - F) Байқоңыр
  - G) Алға
  - H) Шолақтау

39. «Жалға пәтер беруші» ел (-дер)

- A) Мальта
- B) Гаити
- C) Корея
- D) Гватемала
- E) Тайвань
- F) Сингапур
- G) Ливия
- H) Кипр

40. Ең алғашқы жеңіл өнеркәсіп орталықтары орналасқан қалалар

- A) Лондон
- B) Прага
- C) Париж
- D) Цюрих
- E) Фландрия
- F) Ланкашир
- G) Флоренция
- H) Венеция

ГЕОГРАФИЯ

пәнінен сынақ аяқталды.